

Iran 2009-2010: Med popkultur som politiskt vapen

"Jag tänker aldrig någonsin låta drömmarna hos ännu en generation iranska ungdomar krossas på Teherans gator. Och aldrig någonsin skulle jag låta minnet av dem utplånas. Så jag återskapar deras berättelse – jag fångar in och projicerar deras bild i ett slags spegel som kan lagra och frigge deras energi, deras ljus." – Amir, manusförfattare till *Zahras paradís*

Amirs "spegel" är en tecknad serieroman. Berättelsen börjar i Teheran 16 juni 2009, fyra dagar efter Mahmoud Ahmadinejads omstridda valseger, mitt under den "gröna revolutionen". På gatorna drabbar regimkritiker och säkerhetsstyrkor samman i blodiga strider. Mehdi är en av de unga demonstranterna. En kväll kommer han inte hem efter demonstrationen. Mehdis mor börjar leta efter honom. I sitt sökande släpar hon med sig hans bror till sjukhus, fängelser och gravplatser. Läsaren får följa med när de stiger ner i den iranska regimens undre värld. De söker efter en försvunnen son och bror, och finner en skuggvärld av våld och skräck.

De iranska studenterna och regimkritikerna använder sig av Internet och sociala media i sin kamp mot regimen. Berättelserna som förmedlas genom dessa tusentals bloggar, webbsidor och twitterflöden förtätas i *Zahras paradís* till en helhet. Seriens sprängkraft ligger i hur öppet och självklart den kräver att den iranska regeringen måste respektera mänskliga rättigheter och tillstå sina medborgare grundläggande civila rättigheter som press- och församlingsfrihet och jämställdhet mellan könen.

Titeln kommer från en stor gravplats med samma namn utanför Teheran, där otaliga av de demonstranter som misshandlats, torterats, våldtagits och mördats av regimens säkerhetsstyrkor ligger begravna. Namnet Zahra är även en hyllning till Zahra Kazemi, den iransk-kanadensiska fotojournalisten som i juni 2003 dokumenterade hur iranska mödrar letade efter sina anhöriga i Evin-fängelset i Teheran, och själv fängslades och torterades till döds.

Zahras paradís kommer att ges ut som bok under 2011. Innan dess publiceras den som en webbserie på Internet, på (hittills) tolv språk – bland dem engelska, franska, persiska, arabiska, hebreiska och nu även svenska. Medan den uppdateras med en ny sida tre gånger i veckan skildrar den, inom ramen för den fiktiva berättelsen om Mehdis familj, verkliga händelser i Iran nästan i realtid.

Det digitala publiceringsformatet anknuter till Irans internetkultur och hur motståndsrörelsen använder sig av modern teknologi och bloggar, YouTube, Twitter och Facebook för att sprida information och organisera sig.

Amir, som är exiliranier och journalist, bosatt i USA, döljer sitt efternamn för att skydda sin familj i Iran.

Han och tecknaren Khalil drivs av en önskan att visa världen "ett annat Iran" och "ett annat Mellanöstern" – ett öppet, kosmopolitiskt samhälle, där vanliga människor kämpar för att få leva sina liv i fred och frihet.

I Iran finns ingen särskilt stark seriekultur. Men inte minst Marjane Satrapis självbiografiska serieroman *Persepolis*, som handlar om tecknarens uppväxt i Iran efter revolutionen 1979, har väckt intresse hos den unga generationen för tecknade serier som politiskt vapen.

***Zahras paradís* Av Amir och Khalil**

Översättning: Horst Schröder

Pressmaterial finns under länken <http://epix.se/blogg/?p=803>

Webbserien publiceras på <http://www.zahrasparadise.com/>

Utgivning i bokform är under förberedelse.

För mer information, kontakta Horst Schröder:

epix.horst@gmail.com

Göran Ribe: epix@glocalnet.net

Tel. 08-612 3696 / 08-15 9592

Postadress: Epix Bokförlag AB, Box 19008, 104 32 Stockholm